

ประเทศไทย: ยกฟ้อง และป้องกันการฟ้องคดีหมิ่นประมาทอย่างไม่ชอบธรรมโดยบริษัทธรรมเกษตร จำกัด

บริษัทฟาร์มไก่ของไทยยังคงมุ่งมั่นปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิง

(กรุงเทพฯ 21 เมษายน 2563) ทางกรไทยควรรยกฟ้องคดีที่ฟ้องใหม่โดยบริษัทธรรมเกษตร จำกัด บริษัทฟาร์มไก่ ซึ่งฟ้อง ธนภรณ์ สาลีผล นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ที่เป็นนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิงคนที่ 7 ที่ถูกบริษัทฟาร์มไก่ของไทยดำเนินคดีตั้งแต่ปี 2561 ในวันที่ 30 มีนาคม บริษัทธรรมเกษตร จำกัด ได้ยื่นฟ้องคดีหมิ่นประมาททางอาญาต่อ ธนภรณ์ ต่อศาลอาญากรุงเทพใต้ สืบเนื่องจากการโพสต์ข้อความทางโซเชียลมีเดียห้าครั้ง เพื่อสนับสนุนนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ถูกบริษัทฟ้องดำเนินคดีทางอาญาก่อนหน้านี้ โดยศาลกำหนดไต่สวนข้อพิพาทกับบริษัทในวันที่ 5 สิงหาคม และได้สวนมูลฟ้องในวันที่ 17 สิงหาคม หากการไต่สวนไม่สำเร็จ

“ในขณะที่โลกตกอยู่ในภาวะวิกฤติโรคโควิด-19 บริษัทแห่งนี้ยังคงมุ่งมั่น โดยการฟ้องคดีที่ปราศจากมูลความผิดต่อผู้หญิง บริษัทธรรมเกษตรควรจะหยุดได้แล้ว” เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหารฟอร์ตี้ฟายไรต์กล่าวว่า “คดีความเหล่านี้เป็นบรรทัดฐานที่อันตรายสำหรับประเทศไทย ซึ่งอาจหมายถึง การทวิต รีทวิต หรือการโพสต์ข้อความทางโซเชียลมีเดียอื่นๆ อย่างชอบธรรม อาจเป็นเหตุให้ต้องขึ้นศาลและได้รับโทษอาญาที่หนักได้”

คำฟ้องอ้างว่า ธนภรณ์ สาลีผล ได้ทวิตสองข้อความ และรีทวิตสามข้อความ ซึ่งกลายเป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องในคดีนี้ระหว่างวันที่ 24 พฤศจิกายน 2562 ถึง 30 มกราคม 2563 ระหว่างทำงานเป็นผู้ช่วยด้านการสื่อสารให้กับฟอร์ตี้ฟายไรต์ ซึ่งการโพสต์ในโซเชียลมีเดียดังกล่าวเป็นการให้กำลังใจกับพุทธณี กางกัน ผู้เชี่ยวชาญอาวุโสด้านสิทธิมนุษยชนอาวุโส และอังคณา นีละไพจิตร อดีตกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้รับรางวัลแมกไซไซประจำปี 2562 ซึ่งถูกดำเนินคดีในข้อหาคล้ายคลึงกันจากบริษัทธรรมเกษตร จำกัด

ตามคำฟ้องของบริษัทธรรมเกษตร จำกัด ธนภรณ์อาจได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี และปรับ 1 ล้านบาท จากการโพสต์ข้อความในโซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา 326 และ 328 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

มูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาสังคมที่ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย และสนับสนุนสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และสิ่งแวดล้อม รับเป็นทนายความให้กับธนภรณ์ โดยมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชนยังให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย แก่ พุทธณี กางกัน และ อังคณา นีละไพจิตร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิง 7 คน ที่ถูกบริษัทธรรมเกษตร จำกัดดำเนินคดีด้วย

ในวันนี้ สมาพันธ์เพื่อสิทธิมนุษยชนสากล (International Federation for Human Rights – FIDH) ยังเผยแพร่แถลงการณ์ด่วนเรียกร้องให้ยกเลิกการดำเนินคดีกับธนภรณ์

เมื่อรวมคดีที่ฟ้อง ธนภรณ์ สาลีผล บริษัทธรรมเกษตร จำกัด ได้ฟ้องคดีกว่า 35 คดี ต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน นับตั้งแต่ปี 2559 เมื่อบริษัทเริ่มฟ้องคดีแรกต่ออดีตลูกจ้าง 14 คน ซึ่งเป็นแรงงานข้ามชาติจากเมียนมา หลังจากลูกจ้างร้องเรียนกับหน่วยงานไทยว่ามีการละเมิดสิทธิด้านแรงงาน

บริษัทธรรมเกษตร จำกัด ได้ฟ้องคดีห้าคดี นับแต่เดือนตุลาคม 2561 โดยเป็นคดีเกี่ยวกับวีดิโอความยาว 107 วินาทีที่ผลิตโดยฟอร์ตี้ฟายไรต์ เมื่อเดือนตุลาคม 2560 ซึ่งเรียกร้องให้รัฐบาลไทยยกเลิกการดำเนินคดีหมิ่นประมาททางอาญากับบอดีตลูกจ้าง 14 คนของบริษัทธรรมเกษตร จำกัด

ในเดือนมกราคม 2562 ศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้นให้ บริษัทธรรมเกษตร จำกัด จ่ายเงินจำนวน 1.7 ล้านบาท เป็นค่าสินไหมทดแทนให้กับบอดีตลูกจ้าง 14 คน จากการละเมิดพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน

“การรายงานเมื่อเกิดการปฏิบัติมิชอบ และการแสดงข้อกังวล ถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานเพื่อประกันว่าจะมีการแก้ปัญหาและปฏิบัติตามหลักการคุ้มครองขั้นพื้นฐาน” เอมิ สมิธกล่าว “การปล่อยให้หน่วยงานธุรกิจคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมเพื่อข่มขู่ผู้วิจารณ์ และปิดปากพวกเขา ไม่เพียงเป็นอันตรายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนในสังคม ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในประชาคมธุรกิจของไทยควรกังวลถึงผลกระทบด้านลบของเรื่องนี้ต่อชื่อเสียงของตน”

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 คุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก เช่นเดียวกับข้อ 19 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) ซึ่งไทยเป็นรัฐภาคี ภายหลังจากเข้าเยี่ยมประเทศไทยอย่างเป็นทางการในเดือนเมษายน 2561 คณะทำงานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ได้เรียกร้องในทำนองเดียวกันให้รัฐบาลไทย “ประกันว่าภาคธุรกิจจะไม่ใช้คดีหมิ่นประมาทเป็นเครื่องมือเพื่อขัดขวางการใช้สิทธิและเสรีภาพโดยชอบของผู้ทรงสิทธิที่ได้รับผลกระทบ หน่วยงานภาคประชาสังคม และนักปกป้องสิทธิมนุษยชน” ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2561 ผู้ชำนาญการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ยังเผยแพร่ [แถลงการณ์ร่วม](#) เรียกร้องให้รัฐบาลไทย “แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและอาญา รวมทั้งกระบวนการฟ้องคดี เพื่อป้องกันไม่ให้บริษัทนำกฎหมายหมิ่นประมาทมาใช้อย่างมิชอบ”

ในเดือนธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 161/1 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งอนุญาตให้ศาลสามารถยกฟ้องคดีและห้ามการฟ้องซ้ำ กรณีที่การฟ้องคดีของเอกชนนั้นเป็นการ “ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลย” อย่างไรก็ตาม ศาลยังคงเห็นหน้าดำเนินคดีจากการฟ้องของบริษัทธรรมเกษตรต่อไป

ในวันที่ 29 ตุลาคม 2562 คณะรัฐมนตรีไทย รับรองร่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) ซึ่งรวมถึงแผนปฏิบัติการเพื่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน แผนปฏิบัติการนี้ครอบคลุมข้อบทเพื่อให้แก้ไขโครงสร้างกฎหมาย เพื่อป้องกันนักปกป้องสิทธิมนุษยชนจากการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรม

เมื่อเร็ว ๆ นี้ ในวันที่ 12 มีนาคม 2563 คณะผู้ชำนาญการแห่งสหประชาชาติเผยแพร่ [แถลงการณ์ร่วม](#) วิจารณ์การที่ธุรกิจยังคงใช้ระบบยุติธรรมอย่างมิชอบต่อไปเพื่อปิดปากนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ประเทศไทยควรปฏิบัติตามพันธกิจของตนที่จะคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน และสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก รวมทั้งหลักการด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ฟอร์ตี้ฟายไรต์กล่าว

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ

Amy Smith, Executive Director, Fortify Rights

+1 207 322 2939 (U.S.)

+66 87 795 5454 (WhatsApp)

Email: amy.smith@fortifyrights.org

Twitter: [@AmyAlexSmith](https://twitter.com/AmyAlexSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

Matthew Smith, Chief Executive Officer, Fortify Rights

+66 85 028 0044 (Thailand; WhatsApp)

+1 202 503 8032 (U.S.)

Email: Matthew.Smith@FortifyRights.org

Twitter: [@matthewfsmith](https://twitter.com/matthewfsmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)